Існуе меркаванне: студэнт лічыцца "сапраўдным" тады, калі пажыў у інтэрнаце. І ў кожнага, хто спазнаў там першыя складанасці, ёсць сваё ўяўленне, што ж такое інтэрнацкае жыццё. Нават улічваючы "мінусы" такога сумеснага пражывання, усе пагодзяцца: для студэнта месца ў інтэрнаце — вялікая дапамога. Іншая справа, што студэнту, тым больш ВНУ культуры і мастацтваў, хочацца вяртацца з заняткаў ва ўтульны пакой, дзе не абсыпаецца столь, ёсць гарачая вада і іншыя выгоды.

Студэнцкі інтэрнат: здаць экзамен на "дзесятку"

Напярэдадні новага навучальнага года карэспандэнт "К" наведаў інтэрнаты Беларускага дзяржаўнага універсітэта культуры і мастацтваў, Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў і Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі. Першае, у чым давялося пераканацца: апошні тыдзень жніўня — традыцыйна час доўгіх чэргаў ва універсітэцкіх інтэрнатах, бо іншагароднія студэнты засяляюцца ў выдзеленыя ім пакоі.

90 для 65

Беларускі дзяржаўны універсітэт культуры і мастацтваў вылучаецца сярод айчынных ВНУ ці не самым максімальным забеспячэннем сваіх студэнтаў месцамі ў інтэрнатах. Гэтаму спрыяе і тое, што колькасць іншагародніх не перавышае 65 працэнтаў. У цэлым, сёлета засяліцца ў інтэрнат змогуць больш за 90 працэнтаў студэнтаў, што маюць у гэтым патрэбу. І ў першую чаргу — усе тыя, хто пераадолеў першы курс навучання. Больш складаная сітуацыя з першакурснікамі, месцы якім выдзяляюцца толькі пры наяўнасці льгот. Так, выхаванцы дамоў-інтэрнатаў, маладыя сем'і, інваліды з дзяцінства, дзеці з малазабяспечаных сем'яў і некаторыя іншыя катэгорыі грамадзян могуць разлічваць на пражыванне ў інтэрнаце на працягу ўсяго тэрміну навучання. Таксама, па словах першага прарэктара БДУКіМ Юрыя Бондара, існуе практыка абмену інтэрнацкіх месцаў паміж універсітэтамі для сумеснага пражывання маладых сем'яў і блізкіх родных.

Сёлета для 1600 студэнтаў БДУКіМ інтэрнаты традыцыйна добраўпарадкаваліся. З ліпеня і да пачатку новага навучальнага года там праводзіліся планавыя работы па касметычным, бягучым і капітальным рамонце. Яшчэ летась былі праведзены работы ў інтэрнаце № 2, пад час якіх уцяпляліся тарцовыя фасады, замяняўся дах, згодна патрабаванняў па стварэнні без-бар'ернай зоны для інвалідаў рэканструявана ўваходная група. Сёлета падобныя работы праводзяцца і ў інтэрнаце № 1.

Як падкрэсліў Юрый Бондар, вялікую дапамогу ў прывядзенні да ладу інтэрнатаў аказала летняя студэнцкая брыгада, якая займалася дробным рамонтам унутраных памяшканняў. Першы прарэктар кажа, што інтэрнаты БДУКіМ у сярэдзіне жніўня былі праінспектаваны камісіяй Кастрычніцкага раёна Мінска ў складзе прадстаўнікоў мясцовай адміністрацыі, санэпідэмстанцыі, Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, пашпартна-візавай службы і дапушчаны да эксплуатацыі. Юрый Бондар лічыць, што сёння сітуацыя з падрыхтоўкай інтэрнатаў да новага навучальнага года істотна палепшылася, бо яшчэ гадоў дзесяць таму МНС давала прадпісанне, што ўключала больш за сорак пунктаў, а зараз абмяжоўваецца толькі пажаданнямі. І гэта, у першую чаргу, дзякуючы ўвазе Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь, якое выдаткоўвае універсітэту сродкі на ліквідацыю пэўных тэхнічных пытанняў, прывядзенне інтэрнатаў у адпаведнасць з пажарнымі і санітарнымі нормамі. Як вынік — выключна эпізадычныя заўвагі правяраючых органаў, што імгненна ўлічваюцца.

Сёння любая праектная дакументацыя ва універсітэце прадугледжвае распрацоўку Палажэння па энергазберажэнні. Такім чынам, паступова адбываецца замена электраабсталявання, уцяпленне сцен і даху, вокнаў інтэрнатаў, што, безумоўна, станоўча адбіваецца на студэнтах, якія цэлы год могуць жыць і вучыцца ў цёплых і ўтульных памяшканнях.

Які студэнт без трэнажорнай залы?

Гэтае рытарычнае пытанне даволі вострае ў сценах БДУКіМ, які не мае ўласнага спартыўнага цэнтра. І ўсё ж зрухі ў гэтым плане ёсць. Праектаванне культурна-спартыўнага комплексу было распачата яшчэ ў 2001 годзе. Пад час наведвання навучальнай установы Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка даручыў стварыць сучасны якасны аб'ект як для заняткаў па фізічнай культуры, так і для прафесійных трэніровак і, зразумела, канцэртных выступленняў студэнтаў.

На сённяшні дзень абрана падрадная арганізацыя, якая з верасня пачне работы па падрыхтоўцы будаўнічай пляцоўкі на месцы будучага аб'екта. Тэрмін будаўніцтва мусіць скласці 30 месяцаў, і, па меркаванні Юрыя Бондара, ёсць усе падставы спадзявацца, што нават у 2010 годзе культурна-спартыўны комплекс будзе ўведзены ў эксплуатацыю ў поўным аб'ёме. Дарэчы, праект комплексу ўваходзіць у дзесятку лепшых праектаў, распрацаваных у інстытуце "Белпраект" за апошнія гады, ён неаднаразова станавіўся лаўрэатам розных конкурсаў.

Сапраўды, планы грандыёзныя. У прыватнасці, мяркуецца, што універсальная зала стане сучасным будынкам каркаснага тыпу, дзе будзе размешчана вялікая спартыўная зала з арэнай і трыбунамі на 850 гледачоў. Пры неабходнасці яна можа хутка трансфармавацца ў канцэртную пляцоўку: будзе створана рухомая сцэна, а ў партэры — месцы для дадатковых крэслаў, што дазволіць прыняць больш за 1200 аматараў мастацтва.

Паводле праекта разлічана будаўніцтва і малой спартыўнай залы для трэніровак па баскетболе, а таксама заняткаў фізкультурай з невялікімі групамі. Будуць тут і танцавальная зала, буфет ды іншыя аб'екты, неабходныя для забеспячэння культурнага і спартыўнага жыцця студэнтаў. Сучаснае абсталяванне, у тым ліку асвятляльнае і гукавое, наяўнасць кандыцыянераў — усё гэта будзе садзейнічаць праяўленню студэнтамі сваіх здольнасцей.

Праблема наяўнасці памяшканняў для спорту і канцэртных выступленняў надзвычай актуальная не першы год. Справа ў тым, што першапачаткова ўся матэрыяльна-тэхнічная база універсітэта належала бібліятэчнаму факультэту тагачаснага педінстытута, з якога ён і быў утвораны. Таму пры ўзвядзенні вучэбнага корпуса стварэнне спартыўных аб'ектаў і нават актавай залы не планавалася, у выніку чаго БДУКіМ пакуль арандуе стадыёны ў іншых універсітэтаў і прадпрыемстваў для забеспячэння студэнтаў у гэтай сферы.

Мастакі ў фешэнебельных нумарах

У сваю чаргу, жыллёва-бытав. службы Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў, дзякуючы мінулагодняму капітальнаму рамонту інтэрната, гэтае лета правялі ў даволі спакойным графіку і абмежаваліся касметычнымі работамі і добраўпарадкаваннем тэрыторыі вакол інтэрната. Пад час леташняга рамонту адбылася надбудова жылога і мансарднага паверхаў. На апошнім, пятым, размясціліся творчыя майстэрні мастацкага факультэта Акадэміі. Была зроблена і перапланіроўка пакояў. Так, калі раней інтэрнат быў калідорнага тыпу, то цяпер стаў блочнага, у выніку чаго, на радасць студэнтаў, дадаліся кухні, душавыя кабіны, пральня, а самі пакоі зараз разлічаны як на тры, так і на два, і нават на аднаго чалавека. Усяго, па словах начальніка аддзела выхаваўчай работы БДАМ Тамары Шаўчук, сёлета атрыма месцы ў інтэрнаце 195 чалавек.

Што да месцаў актыўнага адпачынку жыхароў інтэрнатаў, то сёння Акадэміяй толькі шукаецца адпаведнае памяшканне для трэнажорнай залы, бо ранейшае, падвальнае, у сувязі з перапланіроўкай ужо не прыдатнае для спартыўных трэніровак.

Настроіцца на музыку

Падрыхтаваныя інтэрнаты чакаюць студэнтаў і Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі. Сёлета там быў праведзены касметычны рамонт кухонных памяшканняў і некаторых паверхаў, заменена бойлерная ўстаноўка ў падвале і, самае галоўнае, адбылася доўгачаканая ўстаноўка трох новых ліфтаў. Паводле зацверджанага кіраўніцтвам Акадэміі плана былі заменены і некаторыя водаправодныя камунікацыі, сантэхніка. У бліжэйшай перспектыве — замена газавых пліт на электрычныя, што дазволіць інтэрнату адпавядаць усім нарматыўным патрабаванням.

Як зазначыла загадчыца інтэрната Акадэміі музыкі Варвара Касько, сёлета прыкладна 101 першакурснік, а таксама 10 магістрантаў змогуць атрымаць месцы ў інтэрнаце, як, дарэчы, і ўсе астатнія іншагароднія студэнты, для якіх створаны спрыяльныя ўмовы як для пражывання, так і для спартыўнага самаўдасканалення ў спецыяльна абсталяванай для гэтага зале.

Канстанцін АНТАНОВІЧ

Прэм'ера рубрыкі: "Дзяжурны па нумары"

Творца без... твораў?

Усё больш дакладна разумею: рабіць падарункі — няпростая навука. Асабліва калі гэта не проста падарунак, а даніна памяці. Усё ж правільна заўважана псіхолагамі: тое, што мы робім у гонар людзей, якія пакінулі гэты свет, ужо робіцца не столькі для іх, колькі для сябе...

Тыдзень таму адразу пасля цырымоніі адкрыцця мемарыяльнай дошкі народнаму артысту Беларусі Юрыю Семяняку ў рэдакцыю пачалі тэлефанаваць узрушаныя калегі знакамітага кампазітара, да глыбіні душы пакрыўджаныя тым, як прайшла ўрачыстасць. Усё было, здавалася б, узнёсла і натхнёна, гучаў Дзяржаўны гімн нашай краіны, высокія словы прызнання творчых і грамадскіх заслуг Юрыя Семянякі, цёплыя ўспаміны. А ў канцы, як і належыць, зайграла музыка. Гэта было... Адажыо з балета "Маленькі прынц" Яўгена Глебава.

Арганізатары нават не адразу зразумелі збянтэжанасць прысутных: ціхая, сумная мелодыя, на іх думку, вельмі пасавала сітуацыі. А твораў самога Семянякі яны, маўляў, не знайшлі. Ну што тут скажаш! Можна, пэўна, узгадаць, як многа ягоных запісаў захоўваецца ў фондах Беларускага радыё. Лёгка знайсці нядбайнага супрацоўніка, які "запароў" справу. Толькі ці прынясе гэта жаданы вынік? Бо сутнасць з'явы — куды больш глыбінная. Дый сам выпадак далёка не адзінкавы.

Памятаю, з якой разгубленасцю я глядзела, да прыкладу, дакументальную відэастужку пра беларускага мастака, музыканта і кампазітара Напалеона Орду. Ішоў цікавы аповед пра яго жыццё і творчасць, паказвалася мноства ягоных пейзажаў — і ўсё гэта на фоне музыкі вядомых заходнееўрапейскіх кампазітараў. Не было толькі твораў самога Орды! "А што, хіба гэтыя запісы дзесьці ёсць?" — у адказ здзівіліся ўдзельнікі праекта. І ў чымсьці яны мелі рацыю. Бо наяўнасць запісаў не азначае іх агульнадаступнасці.

Быў час, калі пра дзейнасць многіх славутых людзей Беларусі, асабліва мінулых стагоддзяў, ведалі хіба спецыялісты адпаведнай галіны мастацтва. Наступным крокам на шляху нацыянальнай свядомасці стала папулярызацыя іх імёнаў. Але ж як часта, вымаўляючы знаёмае спалучэнне літар, мы амаль нічога не ведаем пра самога творцу і, галоўнае, не ведаем яго твораў!

З Юрыем Семянякам, здавалася б, усё іначай. Па меншай меры, дзве ягоныя песні сталіся абсалютнымі хітамі — "Явар і каліна" і "Ты мне вясною прыснілася". Вядомасць зрабіла іх папраўдзе народнымі, калі пра аўтараў пачынаеш забываць. Але ж ці трэба? Бо лепшае ўшанаванне памяці творцаў — гэта папулярызацыя іх твораў. Пагадзіцеся: калі б творы Юрыя Семянякі гучалі часцей, апісанае наўрад ці магло б здарыцца.

Надзея БУНЦЭВІЧ

РЕПОЗИТОРИЙ БГУКИ